

Національний
транспортний
університет

Кафедра психології

БК 15. Психологія масової поведінки

Рівень вищої освіти – *другий (магістерський)*

Дні занять, час занять, аудиторія: будуть доступні згідно розкладу за посиланням <https://ntu-uit.com.ua/rozklad-zanjat/>

Лекції та практичні веде

кандидат психологічних наук, доцент Тирон Олена Миколаївна

Контактна інформація +38067 729-86-66
tyronolena@gmail.com

Адреса, номер аудиторії м. Київ, вул. Кирилівська, 9, каб. 120а

Час консультацій Кожного четверга з 12.00 год до 14.00 год

Практичні заняття веде

кандидат психологічних наук, доцент Тирон Олена Миколаївна

Контактна інформація +38067 729-86-66
tyronolena@gmail.com

Аудиторія м. Київ, вул. Кирилівська, 9, каб. 120а

Час консультацій Кожного четверга з 12.00 год до 14.00 год

Анотація курсу: дисципліна спрямована на формування у здобувачів системного розуміння психологічних механізмів виникнення, динаміки та проявів масової поведінки людей у різних соціальних контекстах, зокрема під час криз, конфліктів, соціальних змін, інформаційних впливів та масових комунікацій; забезпечує опанування теоретичних концепцій, сучасних моделей і методів аналізу групових процесів, натовпу, паніки, колективних рішень, феноменів конформізму та соціального зараження, а також сприяє розвитку здатності застосовувати отримані знання для прогнозування, попередження та корекції небажаних форм масової поведінки.

Предметом вивчення дисципліни «Психологія масової поведінки» є психологічні механізми, закономірності, фактори та форми масової поведінки людей, що проявляються у процесах взаємодії великих соціальних груп, натовпу, спільнот і аудиторій під впливом соціальних, культурних, інформаційних, комунікативних та кризових чинників.

Міждисциплінарні зв'язки: викладення матеріалу пов'язане з вивченням наступних освітніх компонентів: «Психологія лідерства та кар'єри», «Сучасні проблеми психотерапії та психокорекції», «Тілесно-орієнтований тренінг», «Патопсихологія та клінічна психологія».

Програма навчальної дисципліни складається з таких модулів:

1. Теоретичні засади та механізми масової поведінки.
2. Психологія натовпу, масових впливів і соціальних реакцій у кризових ситуаціях.

Для стимулювання науково-дослідницького й творчого інтересу здобувачів вищої освіти і здобуття ними навичок наукової діяльності доречно заохочувати їх до виконання додаткових видів робіт в певних проєктах, і враховувати цю діяльність при підведенні підсумків роботи здобувачів вищої освіти у семестрі. Так, наприклад, здобувачам вищої освіти може бути запропоновано виконання рефератів за темами дисципліни у вигляді презентацій та захистити її на практичному занятті. Найкращі рекомендуються до виступу на науково-практичній конференції.

Індивідуальні види робіт не обмежуються і приймаються пропозиції щодо вдосконалення курсу (як лекційної, так і практичної складової).

Методи контролю:

- опитування здобувачів під час дискусій на заняттях, щоб перевірити їх розуміння матеріалу, який викладається;
- визначення домашнього завдання та коригування роботи;
- проведення періодичних повторень зі здобувачами, щоб підтвердити їх розуміння навчального матеріалу та виявити прогалини у їхніх знаннях та розумінні;
- проведення модульної контрольної роботи, яка передбачає відкриті та закриті питання, а також творче завдання;
- огляд зібраних та записаних результатів роботи здобувача, а також використання цих даних для необхідних коригувань;
- підсумковий контроль досягнутих результатів навчання – залік в усній формі.

Джерела для вивчення курсу

1. Електронний ресурс бібліотеки НТУ: <http://lib.ntu.edu.ua/catalog/login.html>

Оцінювання

Підсумкова оцінка вивчення курсу розраховується з використанням наступних категорій

Модуль 1				Модуль 2				ІЗ	Залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	Не передбачено освітньою програмою та навчальним планом	40	100
5	10	5	10	10	10	5	5			
Для денної форми здобуття вищої освіти (за кожен модуль): - активність під час навчальних занять (відповідь під час усного фронтального опитування, під час дискусійного обговорення теми заняття тощо) – 5; - поточні контрольні роботи (перевірка засвоєння теоретичного матеріалу) – 10; - виконання завдань для самостійної роботи – 5; - модульний контроль – 10										

Розподіл балів, які отримують здобувачі заочної форми освіти

Модуль 1				Модуль 2				ІЗ	Залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	Не передбачено освітньою програмою та навчальним планом	40	100
8	8	8	6	8	8	8	6			
Для заочної форми здобуття вищої освіти: - активність під час навчальних занять (відповідь під час усного фронтального опитування, під час дискусійного обговорення теми заняття тощо) – 20; - виконання завдань для самостійної роботи – 20.										

Критерії оцінювання: Додаток 1 до Положення про організацію освітнього процесу у Національному транспортному університеті

http://vstup.ntu.edu.ua/pro_orhanizatsiyu_osvitnoho_protsestu.pdf

Політика несвоєчасного проходження контрольних заходів.

Поточний та підсумковий контроль проводяться згідно з графіком освітнього процесу та встановленими Науково-методичною радою НТУ графіками. У випадку неявки здобувача вищої освіти на підсумковий контроль з поважних причин можливе індивідуальне проведення контролю в узгоджений з викладачем термін за наявності дозволу деканату факультету / директорату інституту.

Повторне складання екзамену у випадку отримання незадовільної оцінки допускається не більше двох разів: один раз – викладачу, другий – комісії, яка створюється деканом факультету / директором інституту.

При поданні індивідуального завдання пізніше встановленого терміну без поважної причини оцінка буде знижена на 10 %. Технічні проблеми (поломка обладнання, проблеми з друком) не є поважною причиною для несвоєчасного подання індивідуального завдання.

Політика перескладання. Упродовж тижня після оголошення результатів поточного контролю здобувач освіти може звернутися до оцінювача за роз'ясненням і/або з незгодою щодо отриманої оцінки. У випадку незгоди з рішенням оцінювача щодо результатів підсумкового контролю здобувач освіти може звернутися до оцінювача з незгодою щодо отриманої оцінки у день її оголошення. Повторне проходження підсумкового контролю з метою підвищення позитивної оцінки не допускається.

Політика відвідування та / або активності. Відвідування навчальних занять є обов'язковим для здобувача освіти. Невиконання здобувачем освіти завдань, що визначені індивідуальним навчальним планом практичних/семінарських/лабораторних занять, через відсутність на заняттях є підставою для прийняття рішення про недопущення до підсумкового контролю. За рішенням декана факультету / директора інституту передбачається надання можливості виконати пропущені завдання за індивідуальним графіком (але не пізніше, ніж до завершення підсумкового контролю).

Академічна доброчесність: http://vstup.ntu.edu.ua/polozhennyantu_dobroch.pdf

Порушеннями академічної доброчесності є:

- академічний плагіат;
- фальсифікація;
- списування;
- обман;
- неправомірна вигода;
- хабарництво.

При проходженні контролю (поточного або підсумкового) особа, яка проходить контроль, не має права використовувати будь-яку зовнішню (сторонню) допомогу. Якщо оцінювач підозрює особу, що проходить контроль, у використанні недозволених допоміжних засобів, він має право запропонувати їй вчинити дії, які б спростували підозру. У разі відмови від вчинення дій зі спростування підозри, списування, використання недозволених допоміжних засобів чи зовнішньої допомоги (обману) результат оцінюється як «незадовільно».

Поведінка в аудиторії. Ноутбуки та портативні пристрої можна використовувати ВИКЛЮЧНО з навчальною метою за вказівкою викладача. Неправомірне використання ноутбуків чи портативних пристроїв вважатиметься порушенням дисципліни, викладач має право ініціювати дії з унеможливлення їх використання.

В аудиторії забороняється вживання їжі, напоїв (за винятком води). Здобувачі вищої освіти та викладачі повинні дотримуватися етичних норм поведінки.

Здобувачам вищої освіти з обмеженими можливостями або особливими потребами слід до початку семестру звернутися до деканату факультету / директорату інституту та обговорити питання організації навчання.

При виникненні у здобувача вищої освіти проблем зі здоров'ям, які можуть заважати навчанню, слід звернутися до медичного закладу та повідомити про це деканат факультету / відповідний підрозділ інституту.

Скарги, пропозиції, зауваження та повідомлення про наявність конфліктних ситуацій в рамках освітніх програм здобувачі можуть надсилати на електронну адресу general@ntu.edu.ua або скористатися скринькою довіри, яка розміщена при вході в університет.

Електронна скринька для звернень до психологічної служби: philosophy@ntu.edu.ua

Рекомендована література:

1. Воляннюк Н. Ю., Ложкін Г. В., Винославська О. В. та ін. Соціальна психологія: навчальний посібник (2-ге видання) – Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2024. – 595 с.
2. Пашина Н. П. Технології управління масовою свідомістю: навч. посіб. – Маріуполь, 2020. – 64 с.
3. Поліщук В. М. Соціальна психологія (програмні основи, змістові модулі, інформаційне забезпечення) : навч. Посібни. – Суми : Університетська книга, 2015. – 217 с.
4. Приходько Ю.О., Юрченко В.І. Психологічний словник-довідник: навч. посіб., 4-те вид., випр. і доп. – К.: Каравела, 2020. – 418 с.
5. Психологія мас : конспект лекцій / укладачі: П. І. Сахно, К. С. Сахно. – Суми : Сумський державний університет, 2022. – 116 с.
6. Психологія мас: навчальний посібник / автор-упорядник Я. Є. Кальба. – Тернопіль, 2012. – 208 с.
7. Слюсаревський М. М. Соціальна психологія : навч. посіб. Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2019. – 351 с.
8. Ставицька С.О. Соціальна психологія : практикум: навч. посіб. 3-тє вид.,стереотип.– Київ : Каравела, 2019. – 320 с.
9. Шахова О. Г. Соціальна психологія особистості: навчальний посібник – Харків : «Контраст», 2019. – 116 с.

Інформаційні ресурси

1. Психологічна служба МОН України. Рекомендації та аналітичні матеріали щодо соціально-психологічних реакцій у масових ситуаціях. URL:// <https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/psihologichnasluzhba>
2. Енциклопедія сучасної України (ЕСУ). Наукові статті з соціальної психології, комунікацій, поведінки мас. URL:// <https://esu.com.ua/>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Електронний архів наукових публікацій з соціальної та масової психології. URL:// <http://www.nbu.gov.ua/>
4. Психологія та суспільство. Науковий журнал з публікаціями про соціально-психологічні процеси, масові явища, поведінку груп. URL:// <https://psytul.pp.ua/>
5. Соціологія: теорія, методи, маркетинг. Статті про масову свідомість, соціальні рухи та колективну поведінку. URL:// <https://stmm.in.ua/>
6. Український центр соціальних реформ. Аналітичні матеріали про соціальні процеси, громадську думку, поведінку спільнот. URL:// <http://www.ucsr.kiev.ua/>
7. Hromadske Research. Дослідження про масові протести, колективні реакції, інформаційний вплив. URL:// <https://hromadske.ua/tag/doslidzhennya>
8. Psychology Today (англ.) – публікації про поведінку груп, масові реакції та соціальні впливи. URL:// <https://www.psychologytoday.com/>
9. APA – American Psychological Association (англ.) – ресурси з соціальної, політичної та масової психології. URL:// <https://www.apa.org/>